

Βαθιά το χέρι στην τσέπη για την Υγεία

[ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ](#)

Όλο και λιγότερο... δημόσια φαίνεται να είναι η δημόσια υγεία, καθώς τα νοικοκυριά στην Ελλάδα αναγκάζονται να βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη για να απολαμβάνουν το εν λόγω αγαθό. Η επιβάρυνση αυτή, μάλιστα, είναι ακόμη πιο οδυνηρή δεδομένης της μείωσης του συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος την τελευταία επταετία. Σύμφωνα με την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) για το έτος 2017 που δημοσιοποίησε, χθες, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τα ελληνικά νοικοκυριά δαπάνησαν πέρυσι το 7,3% –κατά μέσον όρο– της μέσης μηνιαίας δαπάνης για υπηρεσίες υγείας, ποσοστό που μεταφράζεται σε 102,44 ευρώ (σε σταθερές τιμές). Όπως η ίδια η ΕΛΣΤΑΤ επισημαίνει, η Ελλάδα με το ποσοστό αυτό, το 7,3% και ακολούθως η Βουλγαρία (7,1%) καταγράφουν τη μεγαλύτερη ιδιωτική δαπάνη για την Υγεία μεταξύ των χωρών στην Ευρώπη. Τι συμβαίνει σε δυτικοευρωπαϊκά κράτη με κυβερνήσεις που κάθε άλλο παρά «αριστερό» προφίλ έχουν; Ενδεικτικά, στο Ηνωμένο Βασίλειο το ποσοστό της ιδιωτικής δαπάνης για την Υγεία είναι 1%, στην Ισπανία 3,4%, στην Ιταλία 4,8%.

Η επιβάρυνση είναι ακόμη μεγαλύτερη, ως ποσοστό, για τα μονοπρόσωπα νοικοκυριά και ειδικά στην περίπτωση που αυτά αποτελούνται από συνταξιούχους, καθώς βεβαίως και στον χαρακτηριζόμενο φτωχό πληθυσμό, τα νοικοκυριά, δηλαδή, που οι δαπάνες τους ετησίως διαμορφώνονται σε επίπεδα κάτω των 4.878,86 ευρώ (κατώφλι κινδύνου φτώχειας). Συγκεκριμένα, στα νοικοκυριά που αποτελούνται από ένα μόνο άτομο ηλικίας άνω των 65 ετών, οι ιδιωτικές δαπάνες για την Υγεία αντιστοιχούν στο 13,4% της μέσης μηνιαίας δαπάνης, ενώ στην περίπτωση των φτωχών νοικοκυριών το αντίστοιχο ποσοστό είναι 8,5%. Πρόκειται για νοικοκυριά που έχουν χαμηλό εισόδημα και ταυτόχρονα περιλαμβάνουν μέλη ηλικιωμένα, με χαμηλή σύνταξη, ή/και ανασφάλιστους. Το 2008, πριν η Ελλάδα εισέλθει σε πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, το οποίο οδήγησε αφενός σε μείωση των δημοσίων δαπανών Υγείας και αφετέρου σε μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος, το μέσο ποσοστό ιδιωτικών δαπανών που έδιναν τα ελληνικά νοικοκυριά ήταν αρκετά χαμηλότερο, 6,7% της μέσης μηνιαίας δαπάνης.

Η συνολική μέση μηνιαία δαπάνη των νοικοκυριών στην Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 1.414,09 ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 1,6% σε σύγκριση με το 2016. Σε πραγματικούς όρους η αύξηση είναι μόλις 0,7%, λόγω της επίδρασης του πληθωρισμού. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών, 20,4%, κατευθύνεται στην αγορά ειδών διατροφής, χαρακτηριστικό στοιχείο της «φτωχοποίησης» της ελληνικής κοινωνίας. Δεν είναι τυχαίο ότι οι χώρες στην Ευρώπη με το υψηλότερο ποσοστό δαπανών για είδη διατροφής είναι η Βουλγαρία (39,7%), η Σερβία (34%) και η Ελλάδα (20,4%).

Το αντίστοιχο ποσοστό το 2008 στην Ελλάδα ήταν 16,4%, το υψηλότερο και πάλι σε σύγκριση με το μερίδιο που είχαν στις συνολικές δαπάνες άλλα αγαθά και υπηρεσίες, αλλά πολύ χαμηλότερο σε σχέση με σήμερα και με μικρότερη απόκλιση τότε από τις λοιπές κατηγορίες δαπανών. Στα φτωχά νοικοκυριά οι δαπάνες για την αγορά

τροφίμων αποτελούν το 31,7% της μέσης μηνιαίας δαπάνης, γεγονός που σημαίνει ότι είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στις όποιες ανατιμήσεις στα τρόφιμα, οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν επέλθει κυρίως από τις διαδοχικές αυξήσεις των έμμεσων φόρων.

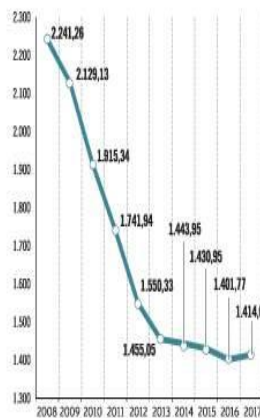
Το 14,1% της μέσης μηνιαίας δαπάνης αποτελούν οι δαπάνες στέγασης, ακολουθούν οι μεταφορές με μερίδιο 12,9%, οι δαπάνες για ξενοδοχεία - καφέ - εστιατόρια με 10,5%, τα διάφορα αγαθά και υπηρεσίες με 8,8%, η Υγεία με 7,3%, τα είδη ένδυσης και υπόδησης με 5,8%, τα διαρκή αγαθά με 4,4%, οι δαπάνες για αναψυχή και παρακολούθηση πολιτιστικών γεγονότων με 4,7%, οι επικοινωνίες με 4,2%, τα έξοδα για αγορά οινοπνευματωδών ποτών και προϊόντων καπνού με 3,8% και οι δαπάνες για εκπαίδευση με 3,2%.

Οι μεγαλύτερες περικοπές δαπανών που έχουν κάνει τα νοικοκυριά στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2017 αφορούν τα διαρκή αγαθά (π.χ. αυτοκίνητο), με τη μέση μηνιαία δαπάνη να έχει μειωθεί γι' αυτή την κατηγορία κατά 61,6%. Κατά 56,7% έχουν περικοπεί οι δαπάνες για την αγορά ειδών ένδυσης και υπόδησης, ενώ η μικρότερη – αλλά όχι ασήμαντη – περιστολή δαπανών έγινε στην αγορά τροφίμων, κατά 22,8%.

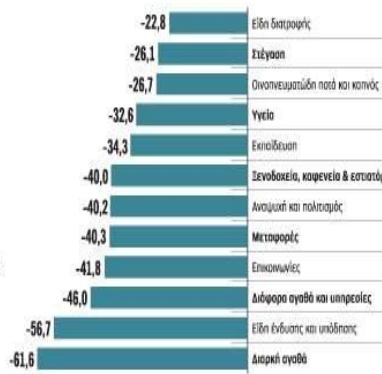
<http://www.kathimerini.gr/988300/gallery/epikairothta/ellada/va8ia-to-xeri-sthn-tseph-gia-thn-ygeia>

Δαπάνες για Υγεία και Παιδεία

Μέση μηνιαία δαπάνη (σταθερές τιμές 2017, σε ευρώ)

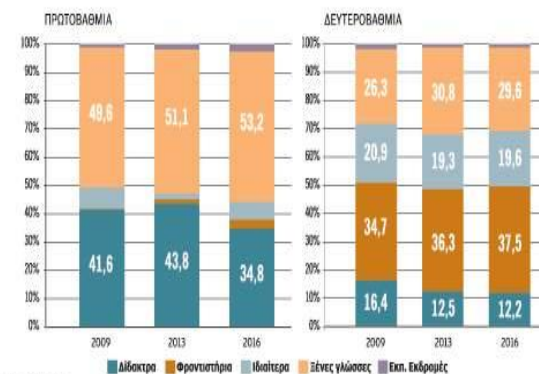
Ποσοστιαία μεταβολή μέσης μηνιαίας δαπάνης των νοικοκυριών για αγαθά και υπηρεσίες (σταθερές τιμές 2017, %)

Ποσοστιαία κατανομή μέσης μηνιαίας δαπάνης για αγαθά και υπηρεσίες σε χώρες της Ευρώπης (αγορές, τρέχουσες τιμές, %)

	Βουλγαρία	Ελλάδα	Γαλλία	Σερβία	Εσθονία	Λιθουανία
Είδη διατροφής	39,7	20,4	17,8	34,0	14,1	10,0
Οινοπνευματώδη ποτά και κοινό	5,4	3,8	1,8	4,5	1,8	2,0
Είδη ένδυσης και υπόδησης	4,4	5,8	4,7	5,3	5,2	5,0
Στέγαση	15,6	14,1	35,0	17,4	30,1	20,0
Διαρκή αγαθά	4,4	4,4	4,3	4,3	4,5	1,0
Υγεία	7,1	7,3	4,8	4,4	3,4	1,0
Μεταφορές	8,3	12,9	11,3	9,3	12,8	14,0
Επικοινωνίες	5,5	4,2	2,5	5,4	3,2	3,0
Αναψυχή και πολιτισμός	4,2	4,7	5,1	4,5	5,7	12,0
Εκπαίδευση	4,2	3,2	0,6	1,9	1,4	1,0
Ξενοδοχεία, καφέ & εστιατόρια	5,5	10,5	5,1	3,0	10,3	9,0
Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες	5,5	8,8	7,1	6,0	7,7	21,0

Επιμερισμός της ιδιωτικής δαπάνης ανά κατηγορία δαπάνης

Διεθνείς συγκρίσεις

Μέση μηνιαία δαπάνη (αγορές) για εκπαίδευση ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης των νοικοκυριών

